

18.3.1939

Medzinárodné postavenie slovenského štátu posilnené

Ochranná ruka Veľkého Nemecka bdie nad nezávislosťou slovenského štátu a nad našimi hranicami. -- Výmena telegramov medzi dr. Tisom a Adolfom Hitlerom.

Významné vyhlásenie maršala Göringa.

Bratislava, 17. marca.
Dnes už otvorene môžeme vyhlásiť, že náš slovenský štát prešiel prvou skúškou ohňa a má ustálený pomer ku všetkým svojim susedom. Písal sme už o uznaní nášho štátu Poľskom a Maďarskom, ktoré dva štáty vysielajú k nám diplomatické misie. Co sa Nemecka týka, môžeme s radosťou vyhlásiť, že Nemecko si voči Slovensku jasne určilo svoj pomer. A to nad všetky pochybnosti. Máme na to aj dokumenty. Po vyhlásení slovenského štátu predseda vlády dr. Jozef Tiso obrátil sa na vodcu a ríšskeho kancelára Adolfa Hitlera s telegramom, v ktorom ho požiadal o ochranu nášho štátu. Telegram doslovne znel:

V silnej dôvere vo Vás, Vodcu a ríšskeho kancelára Veľkej nemeckej ríše, podriaďujú sa Slovenský štát Vašej ochrane.

Dr. Tiso.

V najkratšom možnom čase došla od ríšskeho kancelára Adolfa Hitlera odpoveď, ktorá uspokojuje myseľ všetkých Slovákov, lebo raz navždy rozptyľuje obavy, ako by sme boli vystavení osudu malých štátov, ktoré sa musia ťažko prebijať, kým si získajú rešpekt cudziny. Vodca a ríšsky kancelár Adolf Hitler na telegram predsedu vlády dr. Tisu odpovedal totiž takto:

Potvrďujem príjem Vášho včerajšieho telegramu a preberám týmto ochranu slovenského štátu.
Adolf Hitler.

16.3.1939

Maďarsko uznáva slovenský štát.

Budapešť, 15. marca. — Kráľovská vláda maďarská oznámila dnes oficiálne vláde slovenskej, že uznáva samostatný slovenský štát de facto i de jure a že k jeho zrodeniu úprimne blahožela.

HG na stráží proti Maďarom a rozvratníkom.

Hlavný veliteľ Hlinkovej gardy Saňo Mach vydal dnes ráno tento rozkaz všetkým oblastným, okresným a miestnym veliteľstvám:

Nariaďujem pohotovosť Hlinkovej gardy na celom území slovenského štátu. Vojskej záložnici z Hlinkovej gardy nech sú daní k dispozícii slovenským vojskej vlády. Všetky nariadenia a opatrenia slovenskej vlády Hlinkovi gardisti nech vykonávajú v dohovore s úradmi a bezpečnostnými orgánmi.

Saňo MACH,
hlavný veliteľ HG v. r.

Provokácia na maďarsko-slovenských hraniciach.

Maďari prepadli hranice slovenského štátu, ktorý pred týždňom uznalí. — Regulárne vojsko zasiahlo do boja.

Dnes ráno prišla do Bratislavy zpráva, ktorá prekvapila a právom pobúrila vedúcich činiteľov slovenského štátu, a ktorá prekvapí, vieme, i rozhorčí nielen Slovákov, lež každého, kto má zmysel pre česť daného slova. Slovenský štát zrodil sa z krvi a z obetí bojovníkov za slobodu. Vznikol v časoch najpohnutejších a na takom mieste Európy, ktoré je zo všetkých strán križovatkou rozličných navzájom si protiviacich sa záujmov. Ale odvaha a obetavosť slovenského národa bola väčšia než všetky prekážky, ktoré stály v ceste vytvorenia slovenského štátu. S odvahou a vierou bojovali Slováci a proti obrovskoj presile zvíťazili, lebo musela zvíťaziť pravda, muselo zvíťaziť právo národa na život. Slovenský národ zvíťazil najmä vďaka viere v podporu a spravodlivosť veľkého nemeckého národa, ktorý postavil sa na stranu nášho práva. Slovenský národ však dúfal, že sa nepostavila proti jeho vydobytej slobode a samostatnosti tí, ktorí tak vysoko si vedľa hodnotiť cenu slobody svojej. V prvých dňoch bola táto viera slovenské potvrdená. Maďarsko uznalo slovenský štát a takisto Poľsko. Maďarsko prvé uznalo samostatný slovenský štát.

A čo sa stalo dnes?

Vo štvrtok ráno prišla do Bratislavy zpráva, že Maďari na východe prepadli naše hranice. Jedným prúdom začali postupovať proti nám od Kapušian, západne od Užhorodu smerom na Michalovce. Druhý prúd maďarský prepadol hranice smerom na Sobrance. Tento druhý prúd vyšiel z Užhorodu.

Ako sa mohlo stať, že Maďari pod rúskou nočnej tmy a v ranných hodinách mohli po prepadnutí našich hraníc vniknúť na naše územie? Odpovedáme otvorene. Maďarská vláda uznala slovenský štát a keďže nepodnikla nijakých nepriateľských opatrení, naše vojská na východe neobťažovali Maďarov pri ich postupe na Karpatskú Ukrajinu. Naše hranice zostali strážené len normálne. Pri dnešnom maďarskom postupe sa však situácia podstatne zmenila a naše vojsko dostalo rozkazy energicky sa postaviť na odpor proti Maďarom. Takéto isté rozkazy dostala i Hlinkova garda. V popoludňajších hodinách naše vojsko, Hlinkova garda zasiahly do boja. Toto rozhodnutie padlo až potom, keď boli bezpečne skontrolované zprávy o tom, že útok Maďarov nebol ničím vyprovokovaný a že ide o obyčajné zákerné prepadnutie. Nemôže nás teda nikto obviňovať z nejakých vojnových úmyslov. Cudzie nechceme, ale svoje si nedáme. I keď sme štátom mladým, ale právo na život máme také, ako hociktorý tisícročný stárec v rade štátov. Svoju svätú zem budeme si chrániť, svoju slobodu si nedáme. Ak Maďari neurobia si poriadok sami, tak so vše-

tkými našimi prostreidkami dáme sa do boja v obrane nášho štátu.

Ako postupovalo maďarské vojsko?

Udalosti, súvisiace s maďarským prepadnutím, vyvíjaly sa takto: V noci na štvrtok prekročilo maďarské vojsko hranicu maďarsko-slovenskú, a to v smere Veľké Berezno—Starina, kde operovali asi dva poše práporov; v smere Veľké Berezno—Uľča—Stakčín asi dva práporov na autách, jedna rota bicyklistická a neznámy počet OA. Napokon v smere Užhorod—Sebrance—Michalovce najmenej jeden pluk na autách, bicyklistické jednotky a tanky.

O 5.30 hod.

tieto maďarské vojská boli už dosť hlboko na území Slovenska.

O 8. hodine

maďarské vojsko dosiahlo čiaru Uľča—Uľča—Kričava—Jankovce. (To znamená asi 6 až 10 km od hraníc.)

O 9.30 hod.

maďarské vojsko zaujalo čiaru Sobrance—Palin. (To znamená od hraníc 6 až 20 km.)

O 11. hodine Maďari boli na čiare Roztoky—Kainé—Fekyšovce.

Súčasne s týmto pozemným útokom maďarské letectvo objavilo sa nad Michalovcami o 8. hodine, nad Prešovom o 9.50 hod. a nad Stakčinom o 10.30 hod.

Hlavné veliteľstvo Hlinkovej gardy v Bratislave už v ranných hodinách malo zprávu o tomto útoku maďarského vojska. Tie isté zprávy dostal i štáb našej armády. Minister národnej obrany Čatloš a hlavný veliteľ HG Mach hneď dali

potrebné úpravy. Hranice slovenské boli posilnené na celej čiare od západu až na východ. Náčelník pol. štábu Karol Murgaš v dopoludňajších hodinách odobral sa s dôstojníkmi HG vykonať potrebné opatrenia na jednotlivých úsekoch od Bratislavy cez Nitru až na východ.

Porada u predsedu vlády.

Vo vládnej budove bolo dnes od rána rušno. U predsedu vlády boli porady. Zakročovalo sa rýchle a energicky i na poli diplomatickom i vojenskom. Útok Maďarov prekvapil sice, ale nevyvolal nijaký zmätok. Naopak, dal možnosť vedúcim činiteľom slovenského štátu znova dokázať, že sú mužmi na mieste. Tento útok nevyvolal zmätok ani v národe, ale práve naopak, naliel Slovákom ešte viac odvahy a sily do srdca, do duší, než s akou odvahou a silou tvorili slovenský štát. Slovenský národ nechce sa biť, nechce brať cudzie, ale v týchto chvíľach znova dokazuje, že svoje si nedá a keď treba, za práva národa každý jeho syn položí aj život. Obyvateľstvo zachovalo v celom štáte pokoj a poriadok, vojaci a gardisti vesele odhodlane čakajú na rozkazy, alebo už aj plnia tieto rozkazy tak, ako ich Boh a národ káže. Slovákov tento útok spojil a sjednotil ešte väčšmi, ak je to vôbec možné, — než boli sjednotení doteraz. Strachy, obavy, malicherné pletky prestaly, z každého Slováka stal sa dnes vojak, z každej Slovenky hrdinka. Všetci sú odhodlaní na všetko za národ a vlasť.

Maďari ustupujú.

Ako sa dozvedáme o 14.30 hodine maďarské vojsko ustupuje. Letectvo i pozemné vojenské jednotky zasiahly v smysle rozkazov. Tento zásah bol úspešný a medzi Maďarmi vyvolal zmätok. Ako nečakane vtrhli Maďari na slovenské územie, tak rýchle a zmätene ustupujú.

Hlavný veliteľ HG nariadil pohotovosť Hlinkovej gardy vo všetkých okresoch, ktoré ležia na pohraničí Maďarska. Gardisti-záložníci boli daní do brannej pohotovosti.

Nebezpečensťvo pre Slovensko už nehrozí.

Čo hovoril vodca a ríšsky kancelár Adolf Hítler
vo Viední reprezentantom slovenskej vlády.

Báno ve n. Bebr., 20. marca. — V Bánovcích nad Bebravou, topiacích sa v záplave zástav, v nedoľu od skorého rána sa hemžily ulice šíkmí gardistov celého vidieku a množstvom statočných Slovákov, ktorí prišli blahoželat ministroskému predsedovi, duchovnému vodcovi a hlavě slovenského štátu dr. Jozefovi Tisovi k jeho významným meninám. Predseda vlády dr. J. Tisov, ktorý v sobotu predvečerom prišiel do Bánovice, sám odbavoval večera ráno o 8. hod. ďalšie bohoslužby, po ktorých prijal na fare delegácie katolíckych spolkov, Hlinkovej slovn. strany, rodobraný, HG, úradov a inštitúcií. Veľmi srdečne prijal pán predsedu deputáciu žiakov, ktorým povedal: „Milí žiaci, učte sa, všetko, čo robím, robím pre vás. My tu nebudeme, ale budete tu vy a preto konajte všetko v mene Božom pre budúcnosť nášho štátu.“ Tieto slová nejedného prítomného doľaly až k sĺzám, pričom však naplnily slou a vierou.

Odpoludna o pol 4. hod. v Kultúrnom dome HG oslava slovenskej samostatnosti, na ktorej po starostlivo zostavených programových číslach ujal sa napokon slova predsedu vlády dr.

Jozef Tiso. V svojej reči, privítanej búrlivým potleskom, načrtol beh udalostí v súvislosti so zrodením sa samostatného slovenského štátu.

„Od 14. marca žijeme tu sami slobodne, — hovoril medzi iným, — a môžeme povedať, že chceme žít na svojom po svojsky a len a len pre seba. V týchto dňoch sú však i zjavy, ktoré kačia našu súčasnosť veľkú radosť. Vravím vám, Vodca a ríšsky kancelár Adolf Hítler, tak v Berlíne, ako aj v platok vo Viedni vyhlásil:

„Zo Slovenska nechcem ani piadť zeme. Tu na Slovensku musia sa Slováci uplatňovať a rozvíjať sa po svojom, národne, kultúrne a hospodársky.“

A Vodca a ríšsky kancelár hovoril ďalej:

„Ručím za plnú samostatnosť a garantujem za hranice Slovenska.“ (Veľký potlesk.)

Keď sa Vodca a ríšsky kancelár na to berie, — pokračoval predsedu vlády — som istý, a

pevne verím, že dodrží svoju ochrannú ruku, ktorá je dnes skutočne nerozborná a nepremožiteľná, čo pre nás, pre slovenský štát znamená skutočne veľa. Jeho ochrana je najvyšší čin. Vodca a ríšsky kancelár Adolf Hítler tiež vyhlásil:

„Historické hranice Slovenska sú a ostajú navždy nezmeniteľné. Ochrannú ruku nad Slovenskom držím a nikto na svete neschmie kradmou rukou siahnuť na území Slovenska, na slovenský štát a Slováci budú žít plným svojím životom.“

To sú slová, ktoré adresoval Vodca a ríšsky kancelár Adolf Hítler hlavne slovenského štátu dr. J. Tisovi. Predseda vlády dr. Jozef Tiso vo svojej ďalšej reči hovoril: Udialosti stále bežia ďalej, kolesá času a dejín sa krúčia a budeme iste čoskoro svedkami ďalších významných udalostí pre Europu.

Pre Slovensko však už nič nebezpečného nehrozí!